6498
1623

Naljakas külaline.

Noorerahwale
armsaks aeawiiteks.

Estimene and.

Gelehrte Estnische Gesellschaft in Dorpat.
1839

Riigas, 1873.

Trükitud Leopold Weyde kirjadega.

Müüakse Pernus Chr. Ermi juures.

1623.

Zensuri poolest lubatud. Riigas, 23 Augustil 1873.

I. Üks noormees, kes wäljareists hirmutundmist öppima.

Ühe isal ollid kaks poega. Wanem neist olli tark ja möistlik, aga noorem olli rumal ja totter. Kui inimesed teda nägid, ütlesid: „Kül isa selle poea pärast palju waewa saab nägema!“ Nenda olli ka. Kui midagi teha olli, pidi aga wanem seda talitama. Kui öhtu tule juures mönda niisugust juttu sai aetud, kus möni kodukäijate käest tolmutada olli saanud (?), ütles wanem poeg: „Oh, see teeb mulle hirmu! Ei mina kül ei tohi öösse pimedas wäljaminna!“ Noorem aga istus wagusi nurgas ja kuulas, kui teised rääkisid. Sest sönast hirm, ei saanud ta mite aru mis see tähentama pidi. „Mis see on“, ütles ta, „et Martin (see olli ta wenna nimi) ika ütleb: „„Oh, see teeb mulle hirmu!““ mulle ei tee see mitte hirmu. Mis asi se hirm siis peaks öiete olema? Sest ei saa mina mitte aru.“

Ükskord ütles isa temale: „Kuuled sina pois, sa saad ka suuremaks ja lähad kangemaks — sa pead jo ometige enesele midagi ametit öppima, misga sa edespidi omale leiba woid teenida. Nääd sa, kuida so wend ennast waewab ja tüdimata keik ära teeb — aga sinust pole midagi asja!“ — „Hei, isa“, hüüdis pois, „ma tahan hea meelega midagi ka öppida — nimelt seda, mis

mulle hirmu teeks, — sest ei tea ma weel midagi, mis asi see on." Wanem wend naeris selle peale ja ütles isieneses: „Sest lambapeast ei saa öige ühtigid!" Isa öhkas ja ütles poisile: „Hirmu, — seda wöid sa kül pea öppida, aga sellega ei wöi sa ometi oma pead toita!"

Ükskord tulli kirikomees neid waatama. Seal kaebas isa temale oma häda, poea üle. „Mötelge ometi", ütles ta, „kui ma temalt küsisin, misga ta oma pead toita tahab, olli tema wastus: „„Hirmutundmist öppida."" — „Kui suuremad ühtegi pole", wastas kirikomees, „siis saame sellega pea walmis. Kui Te' lubate, siis wötan teda kohe kaasa." Isa olli sellega rahul ja laskis poega minna. Seal pidi ta tornis kellalööma. Paar pääwa laskis kirikomees teda muido ümberuita; siis äratas ta teda keskööse üles, et ta pidi üles torni minema ja seal kellahelistama. „Sa pead nüüd tundma, mis hirm on", mötles kirikomees isieneses, ja läks salaja ees wälja.

Kui pois ülewel tornis olli ja juba helistama pidi hakkama, nägi ta korraga ühte walged kogu enese wasto luugi trepi peal seiswad. „Kes seal on?" küsis pois käredaste. Tont ei wastand midagi, ega liikund paigast. — „Anna wastust", ütles pois jälle, köwemine, — „ehk muido teen sul jalad alla, et sa siit kasid; sul pole siinööse midagi tegemist — kas saad aru?" Kirikomees jäi liikumata oma koha peale seisma, arwas: et pois siis ehk kartma hakkaks; aga pois ei hoolind sest midagi, waid käristas jälle: „Ütle, mis sa konutad siin? Mis sa tahad siit saada? kui sa öige inimene oled, siis anna ometige wastust — kui mite — noh, siis möistan sulle kohe teed trepist alla." Tont ei lausunud sönagi. Kirikomees arwas, et see nii pahaste ometige ei läha ja jäi oma koha peale. Weel ükskord hüüdis pois köwaste — ei wastust ühti. Nüüd olli kannatus otsas; ta

tömbas tondi ühejoonega ja saatis teda, et ta kümme tuhwi (astmed) korraga allasöitis ja ühte nurka seisma jäi. Sellepeale helistas pois ühe puhu kella ära ja läks koeo, ilma et ta waatanudki oleks, kus tont jäi. Sönalausumata kellegile sest, mis tal tornis olli juhtunud, heitis ta jälle puhkama ja pöönas ennast wälja.

Kirikomehe naene ootas kaua oma mehe järele. Aga kui ta ika weel ei tulnud, tulli naesel hirm peale; — ta äratas poisi üles ja küsis: „Kuule, kas sa ei tea, kus mo mees on jäänud? tema läks sinu ees üles torni, ja nüüd ei tule ta weel tagasi!“ — „Ei tea“, wastas pois — „aga seal seisis kül üks torni luugi trepi peal, ma hüüdsin teda kül mittokorda, ta ei wastand mulle selle peale midagi, ega läinud ka sealt ära, ma arwasin teda siis ühe kelmi, ehk kogoni warga olewad, ja saatsin teda, mis müratas trepist alla; — minge sinna waatama, siis saate nähä, ehk on tema. — See oleks kül wäga kahju olewad, kui tema on.“

Naene läks kohe sinna ja leidis meest nurgast maast, kes walus maas oigas, sest ta olli oma jalaluu äramurdnud. Naene töi teda sealt maha tupa, ja ruttas siis suure kisaga poisi isa juure. „Teie poeg“, hüüdis ta, „on ühe suure önnetuse meile saatnud: mino mehe tornist maha lükkanud, et ta oma jalaluu on äramurdnud! koristage seda kölwatumad meie maeast ära!“ Seda kuuldes kohkus isa ära, ta läks sinna ja pörutas poisi läbi. „Mis jumalakartmata tegusi sa teed? On kuri neid sulle sisseannud?!“ — „Isa“, wastas pois, „lase mind aga enne rääkida; mina olen üsna ilmasüüta: tema seisis ükfi seal pimedas, kui üks, kellel kurinöu südames on. Ma ei teadnud mite kes ta olli, kolmkord hüüdsin ma teda, aga ta ei wastand mulle midagi, ega läinud ka sealt ära; seepärast saatsin ma

teda trepist alla." — „Oh!" ütles isa, „sinoga saan ma aga palju meelepahandust ja südamewalu! — kast mo silma eest hoopis ära; ma ei tahagi sind enam näha!" — „Kül, isa", wastas poeg, „heameelega lähan ma ära; — kannata aga senikaua, kui walge tuleb, siis lähan kohe. Mul on suur lust hirmutundmist öppida; siin ei saa ma midagi." — „Öpi mis sa tahad", wastas isa pahameelega, „mul on see üks keik. Siin — on sul weel 50 rubla; nendega mine, ja ära ütle kellegi innimesel' kust sa oled, ja — kes so isa on; sest ma häbenen ennast, kui sind mino poeaks nimetakse." — (!) — „Ja, isa, kui sa seda ei taha, ega ma ka siis ei ütle."

Kui walge sai, pistis pois oma 50 ümargust tasko ja läks wälja, ika suure maan-tee pole ja ümises aga tee peal isieneses: „Oh, kui ma ka aga hirmu tunneks! Oh, kui ma aga seda wähamadki hirmu tunneks!" Üks mees, kes tema taga käis, keda pois mite tähele ei pannud, kuulis kui ta sedawiist isieneses joris, mötles: „Oota aga natokene, kül ma sulle warsi hirmu p.... teen."

Kui nemad ühe tükimaad ollid ühtlase edasi läinud, paistis kaugelt üks wöllasammas neile silmi, siis ütles mees temale: „Waata, mine istu sinna wöllasamba alla maha ja oota kunni öhtu tuleb, siis saad sa hirmu tundma." — „Kui sinna muud ühtegi tarwis pole, siis on se kerge asi teha; saan ma aga seal hirmu-tundmise kohe käte, siis tahan ma sulle selle eest 50 rubla anda; tule homiko mo juure, siis saame näha mis on." Pois läks nüüd sinna ja istus wöllasamba juure maha. Kui öhtu sai ja ilm wilumaks läks, tegi ta tule üles. Aga kesköose hakkas tuul kangeste puhuma ja poisil sai tule ääres seistes ka külm. Ja kui tuul neid surnu-

kehasid, mis wöllasambas rippusid, üheteise wasto peksis, mötles tema: „Kui minul juba tule ääres seistes nii külm on, mis siis weel nendel', kes seal körges tuule käes rippuwad!" — Poisi süda sai haledaks nende pärast. Ta wöttis wölla-kartsa, läks üles ja töi neid keik kordamööda maha. Sellepeale tegi ta tule uneste üles ja panni neid siis ridamesi tuleümber istoma, et naad endid soojendama pidid. Seal naad nüüd istusid; aga ükski ei liigutand ennast ega ka rääkind temaga. Tuli hakkas nende riidid juba põletama. „Pange tähele", käras pois nendega, „et teie oma riidid ärapöleda ei lase — muido riputan teid jälle üles." Ei need kuulnud sugugi tema söna, seisid wait ja liikumata kui nonnid ja laskid oma riidehilbud selgas põleda peale.

Nüüd sai ta süda täis nende peale ja käras: „Kui teie seda mite ei kuule, mis ma teile ütlen, noh — siis ärge pange pahaks, kui ma teid jälle ülesriputan; ega ma teiega taha ennast lasta ühes ärapöleda. Ta wöttis nüüd käte ja kölgutas neid keik jälle üles ja heitis siis isi tule ääre maha ja puhkas kuni homiko walgeni. Siis tulli se mees ka sinna ja küsis: „No, wana söber — nüüd sa tead wist, mis hirm on?" — „Mite koguniste", wastas pois, „kust ma seda pean teadma? — need seal ülewel, ei teinud kordagi oma suud lahti; — naad ollid nii rumalad, et oma riided selgas laskid pölema minna." — Mees jäi 50 rublast ilma; läks ära ja ütles: „Üht niisugust julgust pole ma weel elnaealgi näinud!"

Pois läks ka jälle oma teed edasi; joris aga peale: „Oh, kui aga keegi wöiks mulle hirmu teha!" Seda kuulis üks woorimees, kes tema taga käis, see küsis tema käest: „Kes sa oled?" — „Ma ei tea mite", wastas pois. Mees jälle: „Kust sa tuled siis?" Pois: „Seda ei tea ma kaa mitte." — „Kes so isa on?" — Seda

ma ei tohi mite öölda." — „Mis sa pomised siis siin isieneses oma habeme sisse?" — „Ei", wastas pois, „ma tahan hirmutundmist öppida; aga keegi ei wöi mulle seda öpetada." — „Jäta oma rumal jorin öige järele", ütles mees, „ja tule minuga ühes ligi; ma tahan katsuda, kas ma mite sellega nöu ei leia."

Pois läks woorimehega ühes edasi ja said öhtuks ühte trahteri, kuhu naad ööseks tahtsid jääda. Trahterise sisseastudes joris pois jälle suure healega: „Oh hirm! kui ma sind aga tundma wöiks öppida — siis jääks mo süda rahule!" Trahteriperemees, kes seda kuulis, naeris ja ütles: „Kui sul sellejärele öige lust on, siis saad sa siin seda pea leidma." — „Oh, seisa wait", keelas perenaene, — „juba mönigi palawpea on oma elu seeläbi kautand; see oleks kahju olewad nende ilusa silmade pärast, kes siis seda pääwa walgust enam nää." — Pois wastas: „Kui see ka peaks, kes teab kui raske olema, siiski tahan ma ükskord seda öppida; sest sellepärast olen ma jo wälja reisinud." Ta ei annud maeaperemehel mite enne rahu, kui ta pidi temale ärajutustama. „Se on nenda", ütles peremees, „mite kaugel siit, on üks loss, kus sa kül hirmu wöid öppida, kui sa aga seal kolm öö tahad wahtida. Kuningas on oma tütre sellele naeseks lubanud, kes seda wälja teeb. Seal lossis on ka üks suur warandus leida, keda aga kurja waimudest wahitakse; siis saab se peastetud, ja wöib selle läbi öige rikkaks saada. On ka juba paljugi neid olnud, kes sinna wahti pidama läinud, aga ükski pole sealt enam tagasi tulnud." — Warsi teisel homikul läks pois kuninga juure luba paluma. „Auulik suur kuningas! lubage et ma lähan sinna lossi wahti pidama." Kuningal olli see noormees wäga meelepärast, ta ütles temale: „Kolm asja wöid sa minult paluda, mis sa enesega lossi kaasa

wöid wötta; aga need peawad ühed ilmahingeta asjad olema." Siis palus pois ennesele: 1) tuld, 2) üks treipenk, ja 3) üks leikamisepenk noaga.

Kuningas laskis need asjad temale pääwaaeal keik lossi wiia. Kui nüüd öhtu sai, läks pois sinna, tegi tule ühte kambrisse üles, seadis leikamise pengi noaga sinna juure ja istus isi treipengi peale. „Oh, kui mul aga ka hirmu oleks!" joris ta jälle. „Ega siingi ma paremat saa!

Wastu kesköö d, kui ta tuld suuremaks tegi, kuulis ta korraga: „Äuu, niäuu, uuu! mis külm meil on!" — „Teie narrid", käratas pois, „mis te' karjute seal? on teil külm, siis tulge seie tule ääre ja soojendage endid." Ja kui ta seda sai ütelnud, kargasid korraga kaks suurt musta kassi ühest nurgast wälja ja istusid teine parema ja teine pahema poole tema körwa, ja wahtisid oma tulise metsalise silmega tema otsa. Ühe natukese aeapärast, kui naad endid juba soojendanud ollid, ütlesid nemad: „Kuule seltsimees, kas läh'me kaarti mängima?" — „Kül ika", wastas pois; — „aga näidage enne omad käpad seie." Kohe sirutasid naad ka omad küüned wälja. „Oi, oi", ütles pois, „missugused pitkad haagid teil on! oodage, need pean ma esiteks äraleikama." Seda ütteldes hakkas ta nende mölemi tutist kinni, töstis üles leikamise-pingi peale ja kruis köwaste nende käpad kinni, löi neid surnuks ja wiskas wälja tiiki. Kui ta jälle sisse tulli ja tule ääre maha istus, tullid igaltpoolt musti kassisi ja koeri tulise ketide külges tema juure; ikka enam ja enam tullid neid weel juure, et ta peaaego nende wasto ei jöudnud panna; naad karjusid hirmsa healega ja astusid tema tule peale ja tahtsid seda ärakustudada. Ta waatas seda lugu ühe natokese aega wagusi pealt — kui see temale juba pahaks

tahtis minna, tömbas ta noa ja kärgatas: „Teie raipekehad, kasige siit! ma tahan teile näidata!“ ja hakkas neid noaga sorkima. Üks jagu neist kargasid rutto ära, ja teise jau tappis ta ära ja wiskas wälja tiiki. Nüüd olli tal jälle rahu; tegi tule uueste üles ja soojendas ennast.

Kui ta tüki aega nenda olli istunud, ei suutnud ta oma silmi enam pitkemalt lahti pidada; ta pidi magama heitma, aga enne waatas ta weel enese ümber, kus tema silmad nurka ühe woodi peale juhtusid. „See on hea“, ütles ta ja läks sinna, wedas ennast pitkali sisse. Kui tema silmad juba kinni pidid minema, hakkas woodi korraga isienesest lossis ümber sõitma. — „Weel parem“, ütles pois, „seda magusam uni mul siis.“ — Nüüd, ühekorraga hakkas woodi tuhatnelja aelema. nagu oleks sinna tõsin hobusid ettepandud; ikka üle uksede treppisi mööda ülesse ja alla. Ükskord: hop, hop! woodi olli ümber, — keik padjad, kotid ja tekid ja woodi, ollid nüüd poisi peal. Ühe joonega äkitselt, löi ta käte- ja jalgadega alt ülesse ja wiskas woodiga tükkis neid kaugele enesest ära, kargas üles ja ütles: „Kellel' lust on, wõib nüüd oma kord jälle sõita.“ — Ta heitis tule ääre maha ja jäi magama.

Homiko tulli kuningas oma teendridega sinna ja nägi teda seal pitkali maas olewad, arwas et tondid teda õõse ärakägistanud, ütles ta: „Sest ilusast noorestmehest on mulle wäga kahju, et ta otsa saanud!“ — Kui pois seda kuulis, kargas ta maast, wilks üles ja ütles: „Ärge kahetsege ilmaasjada — ei see pole weel nii kaugel.“ Kuningas ehmatas ära ja panni wäga imeks, et ta weel elus olli, ja küsis tema käest: „Noh, kuidas so käsi ka käis siin?“ — „Öige hästi“, wastas pois; — „üks öö on nüüd möödas juba — kül need

teised kaks kaa lähawad." Kui ta trahteri tulli, tegi trahteriperemees öige suured silmad, ja ütles: „Ma ei uskunud seda mite, et ma sind weel elawalt näha saan!" — oled sa nüüd tunda saanud, mis hirm on?" — „Ei midagi!" wastas pois pahameelega; — „Keik on tühi ilmaasjada waew!"

Teisel öösel läks pois jälle lossi, tegi tule üles ja hakkas oma wana laulu: „Oh, kui ma aga ka hirmu tunneks!" Kui keskö käte tuli, tousis äkitselt üks mürin ja kärin lossis; esite tasamine, siis kord korralt ika kö-wemine, siis jälle natuke aega wait. Wiimaks kukkus suure kisaga üks pool inimest korstnast maha, poisi jalge ete. „Eh hei! kas sa näe!" — hüüdis pois — „üks-ainus pool ongi! — Toho peletes! kus siis teine pool on jäänud? — see on jo liig wäha." Nüüd tousis jälle suur kära ja müra, ja teine pool kukkus nüüd ka maha. „Oota„, ütles pois, ja tegi tuld suuremaks, et ta selge-mine näha wöis. Kui tuli tehtud olli, waatas ta, kus need pooled on, nägi ta, et need seni koku ollid läinud, ja nüüd üks jäleto mees tema pingi peal istus. „Kuuled sina: kes lubas sind seie istu?" — käratas pois temaga; — „see pink on jo minu — kas saad aru?" Pois tahtis teda eest ärawisata, aga wanamees toetas sörad wastu, ei tahtnud lasta. Pois ei annud aga temale sugugi asu, kargas ta kallale ja wiskas teda wägise eest ära ja istus isi sinna peale. Siis kukusid weel enam mehi maha korstnast; neil' ollid üheksa surnusäärelnud ja kaks surnupealuud käes; seadsid üles ja hakkasid keegelt mängima. Poisil tulli ka suur lust peale keegelt mängida, küsis: „Kuulge, kas ma wöin ka ligi mängida?" — „Ja", wastasid mehed, „kui sul aga raha on?" — „Oi, jah, raha küll'", wastas pois, „aga teie keegelpallid ei näita mite hästi ümargused olewad." Ta wöttis kätte

ja treiis neid ümarguseks. — „Soo, nüüd wöiwad naad jooksta. Las käija, tubliste!“ Ta mängis nendega ligi ja kautas seal juures ka pisut omast rahast.

Kui kel 12 löi, ollid need mehed keik kadun'd. Pois panni ennast nüüd ka pitkali ja magas rahuliste. Teisel homikul tulli kuningas jälle teda waatama ja küsis temalt: „Kuidas sul siis nüüd läks?“ — „Ma mängisin keegelt“, wastas pois, „ja paar koppikud olen ma seal juures ka kautand.“ Kuningas küsis: „Kas sul siis hirmu ka sugugi ei olnud?“ — „Ei sugugi; — oh, kui ma aga ka teaks, mis hirm on!“

Kolmandamal ööl istus ta jälle seal oma pingi peal, ja ütles üsna pahameelega: „Mis Madis see on, kui ma weel hirmu ei tunne? Juba kolmas öö siin konutada, pole hirmu näha kusagil!“

Kui juba öige hilja olli, tullid kuus suurt meest sisse ja kandsid ühte surno puusärki. Seal ütles pois: „Ha haa! see on wist mino onupoeg, kes hilja aea eest ärasuri.“ — Ta näitas sörmega ja ütles: „Tule, tule onupoeage, tule!“ Nüüd pannid mehed puusärgi maha ja pois läks sinna, wöttis kaane pealt lahti: seal olli üks surnud mees sees. Ta katsus tema nägu, aga see olli külm kui jää. „Oot', oot'“, ütles ta, „ma tahan sind pisut soojendada“, ja läks tule ääre, tegi omad käed seal soojaks, panni neid siis surnu näu peale; aga surnu jäi ika külmaks.

Nüüd wöttis ta teda puusärgist wälja, istus tule ääre ja panni teda oma sülle, öerus tema kässi, et weri soondes liikuma pidi hakkama. Kui see weel ühtegi ei aitanud, tulli temale äkiste meele: kui kaks üheskoos woodis magawad, siis on neil' soe. — Ta kandis teda woodisse, kattis pealt kinni ja heitis isi ka körwa. Tüki aeapärast sai ka surnu soojaks ja hakkas ennast liigutama.

Siis ütles pois: „Nääd sa nüüd, mo onupoeage; — kui ma sind mite poleks soojendanud, poleks sa mite elusse tõusnud!“ Surnu hakkas ennast üles aeama ja ütles: „Nüüd ma tahan sind ärakägistada! — „Mis?“ — ütles pois — „on se sino tänu mino heategemise eest? kohe pead sa oma paika jälle tagasiminema.“ Ta tõstis teda woodist wälja ja wiskas puusärki tagasi; panni kaane pealt kinni, ja needsamad mehed wiisid teda jälle ära. Pois hakas jälle jurama: „Siin ei õpi ma keigel oma eluaealgi midagi! mite hirmu otsakest ei näe ma weel!“

Nüüd astus üks mees jälle sisse. See olli suurem kui keik teised, kes seal käinud ollid. Ta näitas hirmus wälja; tema olli aga wanna, ja üks pitk walge habe rippus tal mööda rinda maani maha. „Oh sa wilets loom“, hüüdis se mees poisile, „nüüd pead sa tunda saama mis hirm on; sa pead nüüd surema.“ „Mite nii ruttu“, wastas pois, „kui ma surema pean, siis pean ma isi ka seal juures olema.“ — „Juba ma tahan sind kägistada!“ karjus mees. — „Tasa, tasa“, ütles pois, ära tee ennast nii suureks: nii tugew kui sina, olen mina kaa — ehk waheset weel tugewamgi.“ — „Saame näha“, pomises wanahabenik, — „oled sa tu ewam kui mina siis lasen sind jooksta; tule — me' tahame katsuda.“

Nüüd wiis wanamees teda läbi pimeda wõlwialust ühte sepapaeasse, wõttis ühe kirwe ja löi sellega ühehoopiga alase maa sisse. „Seda wõin mina kaa teha, ja weel paremine, kui sina“, ütles pois ja läks teise alase juure; wana luuahabe seadis ennast ka sinna körwa, ja tema walge habe rippus maha. Nüüd tõmbas pois ühe kirwe käte ja lõhkus alase ühe hoopiga lõhki; wanamehe habe jäi ka ühtlase kirwega sinna prao wahele kinni.

„Nüüd oled sa mino wöimuse al“, ütles pois, „nüüd pead sina surema.“ Ta wöttis ühe raudkangi ja hakkas wanameest sellega matsutama. Wanamees kiunus ja palus järele jätta; lubas temale suurt warandust selle eest. Pois tömbas kirwe alase seest wälja ja laskis wanamehe lahti.

Nüüd wiis wanahabenik teda jälle lossi tagasi ja näitas temale ühes keldris kolm kasti täit kulda. „Sest“, ütles ta, „on üks jagu waestele, teine kuningale, ja kolmas sinule.“

Kui kel 12 löi, olli see pitkahabememees kadun'd, ja pois seisis nüüd üksi pimedas. Käsikaudo kapertades teed otsis tulli ta keldrist jälle wälja, heitis tule ääre maha ja magas oma wäsinust wälja.

Homiko tulli kuningas teda jälle waatama. Ja kui ta poissi elus leidis olewad, küsis ta temalt: „Noh, wana söber, kas sa nüüd said ometige hirmu tunda?“ — „Ei kedagi!“ — wastas pois nukral meelel; — „nii-samuti ika kui ennegi! Siit ei tule wälja kedagi, et ma siin wahin!“ Kuningas küsis jälle: „Mis sa siis täna nägid ka siin?“ — „Mis ma nägin? — Minu surnud onupoeg olli siin, ja üks wana pitka halli habemega mees tulli; see näitas mulle öige palju raha — aga hirmust pole mul keegi söna rääkinud, missugune see ka on!“ Siis ütles kuningas! „Sina oled selle lossi ära peastnud — nüüd pead sa ka mino tütre omale prouaks saama.“ — „See on keik wäga hea“, wastas pois jälle, „aga ma ei tea ika weel mite, mis hirm on!“

Nüüd sai se raha keik ülesse wiidud ja pulmad ära-peetud. Aga noor kuningas, nii armas kui ta oma proua meelest olli, ja nii röömus, kui ta ka isi olli, kiunus ikka weel: „Kui mul' aga ka hirmu oleks!“ See pahandas tema prouad ka wiimaks. Tema toatüdruk

ütles: „Mina tahan selle jorinale ükskord otsa peale teha.“ Ta läks wälja jöe ääre, mis rohu aiast läbi jooksis, töi sealt ühe pange täie wet pisukeste kalakestega, mis seal jöes rohkeste leida ollid. Kui öse noor kuningas magas, pidi tema proua selle pange täie wet kalakestega temale peale kallama. Proua tegi ka nenda. — Ja kui need kalad tema ümber siplesid, ärkas mees üsna kahkun'd ülles ja hüüdis wäristes: „Uih! aih! mis nüüd! Kes se ehmatab mind siin nenda?! — — Ah soo — nüüd ma tean ja tunnen mis hirm ehk kartus on.“ — — Sestsamast korrast jäi mehike oma hirmu jorinast rahule.

Waatke, mis sest lollist poisist wiimaks sai: kuninga wäimees. Mis wiga mehel nüüd elada — raha kül; — kena muisoge kaa weel. — Ja kui naad weel ära ei ole surnud, siis elawad naad praego alles. — Nende pulmas olen mina ka olnud, ja noor kuningas on seda lugu mulle isi jutustanud.

II. Tirki hobise mune.

P. möisa kortsi tullid ükskord sahkertajad juudid, ja neil' olli üks suur körwits ligi. Kui naad kortsi tupa sisse tullid ja selle körwitse laua peale pannid, küsis kortsimees, kes körwitsat ei tunnud, neilt imekspanemisega: „Kuulge, kus kohal niisugused hirmsad suured õunad kaswawad? ma pole oma elu sees nii suuri õuno weel näinud!" — „Si ei olep mite euna", wastas üks juut. Kortsimees jälle: „Mis se siis on?" Juut, kes warsi aru sai, et kortsimehel pisuke tundmine olli, wastas: „Si olep iks Tirki hobise mune." -- „Toho hul!" — hüüdis kortsimees weel enam imekspannes — „kas Türgimaal hobused kaa munewad?" — „Mes sis", wastas juut, „Tirkimal mune kik hobise, ja lihma kaa; — nimad mune ik nelli wis mune ikskorda." — Kortsimees ei saanud enam sönagi suust.

„Mes Tei' metlep, kiertsopapa?" — küsis juut jälle — „kas Tei' ei tahhap si mune err'osta?" Kortsimees wastas: „Mis ma teen temaga?" Juut jälle: „Kuulep, pieremees, minu eppeda Tei', kus Tei' sa si mune illussa tekku wellja: Tei' leks ules piinik peel, weta si mune ja iks suure kesuka ligi, eida isi si mune peele ja weta si kesuk peele, sis oudub nelli nedal — minu itlep — Tei saap sis illussa tekku; — kas Tei' meistap? illussa tekku saap sis."

Körtsimehel, kes üks hobuste parisnik olli, olli nüüd himu ka üht uut, isiäranis üht kallistseltsi hobust saada, hakkas juudidega kohe kaupa tegema. Juudid küsisid 15 rubla, mis körtsimees heameelega wäljamaksis, isi täis röömu selle üle, et oma arwates seda nii odawalt olli saanud, andis ta juudidele hästi kärakast (wiina) weel pealegi, et nende silmad kirjuks said ja siis laulma trallertama hakkasid. Aga warsi pühkisid naad sealt ära; hirm, ehk wast pettus saab awalikuks, siis neile paha tük käte saab tulema. Kui juudid ollid ära läinud, wöttis körtsimees muna ja läks üles pööningule auduma.

Nüüd juhtus ükskord, et körtsimeest möisa kutsuti, kus natuke parandamise töö olli; sest ta olli ühtlase ka möisa tisler. Aga körtsimees laskis öölda, et ta haige olla. Nädal hiljem tulli jälle käsk — körtsimees alles ika haige. Kolm nädalat olli juba möödа. Aga nüüd, — ei tea kust opman seda kuulda saanud, et körtsimees Türgihobust peab auduma — sest see asi hoiti salaja. Ta tulli ühel pääwal aidamehega sinna ja küsis naese käest kus körtsimees on. Naene ütles teda weel ika haige olewad. — „Kus ta siis on?“ — küsis opman käredaste — „et ma teda waatan, mis haigus tal on.“

Nüüd olli naesel kitsas käe. Ta ei wöinud kuidagi wiisi seda enam ärawabandada. Opman aeas aga seni kaua peale, kui naene pidi wiimaks mehe pesa ülesjuhatama. Nüüd läksid mehed kohe üles pööningele ja leidsid körtsimeest ühes nurgas köhuli maas, suur kasukas peal olewad. „Mis sul wiga on?“ küsis opman. — „Olen haige!“ wastas körtsimees. — „Mis haigus sul siis on?“ küsis opman jälle ja tõstis kasuka ääre üles. — „Toho pirakas! mis muna see sul siin köhu al on? Mis Türgihobust sa siin audud?“ — Ta tõmbas ühe nahk pleti ehk kantsiga taskust wälja, mis ta kodust ligi olli wöt=

nud, ja andis sellega mõne plaksaku kõrtsimehel taha otsa peale, et ta „ai, ai!“ karjus, maast üles kargas ja muna sülle tõmbas, siis mürinal trepist alla joolsis, ika metsa poole; teised ka taga järel, tahtsid näha saada, mis muna see õige on. Kui kõrtsimees metsa ääre olli jõudnud ja teised oma kannul nägi olewad, wiskas ta muna karlopsti ühe kadaga põesasse. Aga selsamal silmapilgul kargas üks jänes sealt põesast wälja ja läks tuhatnelja metsapoole. Kui kõrtsimees seda nägi, ehmatas ta ära, ja arwas, et se pidi juba noor Türgi hobune olema, kes ehk muna seest wälja tulnud wõis olla; jooksis nüüd, käed laiale hoides, jänesele järele ja karjus isi ika: „suk, suk, suk! suk, suk, suk!“ metsa sisse. Opman ja aidamees jooksid aga põesa kallale, kuho kõrtsimees muna wiskas, ja nägid seal ühe lõhkiläinud ja seest juba mädand kõrwitse, mis üle uaad nüüd täiest suust kõrtsimeest nâerma hakkasid, nii et kõhud walutasid.

Kõrtsimees aeas aga oma suk, suk, taga peale; aga suk, suk ei holinud sest kutsumisest midagi, läks aga tõpati, tõpati metsa sisse, kuni kiertsopapa silme eest ärakadus. Wiimaks tulli kiertsopapa, pool hingeto tagaaeamisest tagasi, ja kirus opmanni ja aidameest, et tema nüüd oma kalli hobusest ilma jäänud; — ei olla ka palju enam puudunud, siis oleks hobune juba pea walmis olnud; muud kui — esimesed jalad olnud weel weidikese lühikesed. — Nüüd peawa aga opman ja aidamees tema kalli hobuse maksma.

Teised ei suutnud naeru pärast enam jalul seista. „Waata ometige“, ütles opman, „mis moodi see muna kà seestpoolt wälja näitab. Kas sa ei tunne? see on jo üks kõrwits!“ — „Mis kõrwits?“ küsis kõrtsimees pahameelega. — „Mis kõrwits se on? — see on Türgi hobuse muna! — „Noh“, wastas opman naerdes, „kui

sa ei usu, siis tule meitega möisa ligi, ma tahan sulle seal näidata; meil aedas kaswawad küllalt niisugusi Türgi hobuse mune; — tule, ma tahan sulle weel parema anda kui see olli — üsna ilma hinnata."

Körtsimees sai weel wihasemaks, arwas et opman teda aga muido pilkab: Ta hakkas öiete kiruma ja läks puruks wäsind, koeo. Kodu riidles ta weel naesega, miks ta neid üles pööningele juhatand. Naene wabandas ennast sellega, et opman pole temale enne rahu annud, ja tema mötlenud sealt ka mite suuremat pahandust tulla.

Selle wahe sees, kui kiertsopapa oma naesega käras, läksid opman ja aidamees ka koeo ja tullid paari tunni pärast, kaks kimmel-täkko troska ees, suur Türgi hobuse muna peal, trahwi söites körtsi ukse ete, pidasid kinni, astusid pealt maha ja wötsid muna sülle ja wiisid seda körtsi tupa laua peale körtsimehe ete, üteldes: „Säh, — siit wöid sa omale kaks niisamasugust kimmel-täko wälja aududa, kui meil praego wäljas troska ees on; — seda kingime sulle selle eest, et see sul käest metsa jooksis. — Oled sa sellega rahul? wöi tahad sa weel saada? siis tule meitega ligi."

Kiertsopapa ei teadnud midagi enam selle peale wastada. Suud silmad pärane, seisis ta nüüd äraehmatand, nende ees. Ta nägi nüüd kül, et Isaaki poead teda petnud ollid — aga mis wöis siuna enam parata! mis läind, se läind! kui ole rahul sellega ja wöta öpetust sest; sest mis sa isi öiete ei tea ega tunne, küsi teiste käest järele. — Ahnus lükkab auko!

Selle körtsimehe sarnatsid rumalid on weel küllalt leida, kes ennast öige petta lasewad ja tühja waled usuwad, mis läbi siis suurt kahju saawad. Isiäranis juudid on jo wäga meistrid niisuguste pettuste asjade peale, kus naad aga teiste omadust oma taskudesse aeada saawad.

III. Kaks kena nalja.

Mõned inimesed eht mäletawad weel, kui aastal 1853, suwel, üks wäga ilus ehk kena pääwawarjutamine olli. Mina ollin sel aeal üsna pisuke jõmpsigas alles.

Ligi kella pool nelja aeges, pärast lõunat, hakkas päike juba pimedaks minema, nagu suine öö kella 10-ne aego. — Kannusjalad oma peredega ja lontkõrwad läksid keik magama; — ka sorgsabad ja kõwersarwed j. w. t. tegid sedasama.

Selle pääwawarjutamise aeal sündisid P. linnas kaks kena nalja, ja see olli nenda:

Üks uus maea sai ehitud. Töömehed ollid parajalt katukse peal ametis; ja kui naad nägid et ilm pimedaks läks, tullid ülalt maha ja ütlesid: „Lähme ära kodu, õhtu on juba käe; — aga kust se tuleb, et täna nii rutto pimedaks lähab?!" — Kui naad üles pääwa peale waatsid, nägid seda musta olewad — ja ilm läks ika weel pimedamaks. — „Oh, sa Jumal!" hüüdsid mehed, „nüüd on töeste wiimne pääw käes!"

Üks wenemees, kes teiste hulgas ka töös olli, löi risti ete ja andis maale suud; ka teised mehed heitsid pölweli maha, wõtsid kübarad peast ära ja lugesid „Issa meiet." — (?) Kui warjutamine otsas olli, hakkas päike jälle selgeste paistma, ja mehed said rõõmsaks, ütlesid: „Jäi seekord ometi tulemata!"

Mehed läksid jälle tööle; kannusjalad tullid ka örrelt maha ja otsisid terakesi; lontkörwad ja teised ronisid ka oma urtsikudest wälja — ja keik sai jälle nenda elawaks kui ennegi.

Teine nali olli nenda:

Linna kohtu sekretääril olli üks tüttarlaps teenimas, kes juba 45 aastad, muist tema wanemate ja muist tema juures olli teninud, ja selle aea sees ka head nodi kokupannud. Ta olli ka wäga ihnus. Keik mis ta palgaks sai, wahetas ta köwa höberubla tükideks ära; — sest seda olli sel aeal enam liikumas kui nüüd — nüüd on naad walge warblaste aruldaseks saanud. Selle tüdrukul olli üks lesk öde, kellel neli last ollid. Need lapsed ollid keik hea möistusega, aga ema olli waene, ei jöudnud neid koolitada. Selle tüdrukul olli raha küllalt, et oma öe lapsed oleks koolitada wöinud, ja riided nendasamuti, et neile möne tüki oleks annud; aga ta ei annud mite paelaotsakestki neile, waid kriipis ja kraapis siit ja sealt, kust aga sai, koku.

Kui see pääwawarjutamine sündis, ja tema seda nägi, mötles ta kaa Maailma otsa juba käes olewad, nagu teised seda mötlesid. Seda nähes ja möteldes läks ta tupa, wöttis oma mammuna kastikese sülle ja läks isi ümberwaadates, ehk pärast keegi juhtub nägema, wälja aeda, kuhu ta labidaga augo ühe pöesa ääre maa sisse kaewas ja siis oma höbelindude puuri sinna sisse panni ja mulda jälle peale lükkas ja isi omateed läks.

Seda matukse pidu olli aga tema härra, kes toas akna ääres istus ja pääwawarjutamist waatas, keik selgeste äranäinud.

Kui wanake ära tulli, läks sekretäär salaja sinna, kaapis kätega mulla pealt ära ja wöttis rahakasti ära,

mis kaunis raske tunda olli ja wiis seda oma tupa kappi luku taha, ega rääkind kellegile söna sest.

Kui pääwawarjutamine möödas olli, laskis härra keik oma pere enese juure koku tulla ja seletas neile ära, kuidas pääwawarjutamine sünnib, et kuu pääwa- ja Maa-kera wahele peab minema, kust siis see pääwawarjutamine tulla.

Seda kuuldes mötles wana piiga: „Ma ollin ka öiete rummal, et ma oma rahakasti wälja wiisin! — Kül ma ta öhtu jälle tagasi toon.“ — (?) —

Kui saksad öhtu wälja patseerima (jalutama) läksid ja maeas keik waikne asi olli, wöttis wana piiga labida ja läks sellega oma mammunat jälle üles kaewama. — Ta kaewab ja kaewab — ei leia enam midagi. — No, kas nüüd pole temp! — Rahakast kadund! — Tuline pirakas! kes ta siit ometige ära wöttis. — Kus tegiad, seal nägiad. — Oh seda ehmatust! mis nüüd selle waese ihnusel olli; teistele ei usaldant ta sest rääkida: 1) et tal raha olnud ja sellega mite oma öe lapsi pole aitanud, ütlenud ennast waese olewad, ja 2) ehk waheſt on raha Maa sisse waunud, ja kui teised sest kuulda saawad, lähab ehk möni sinna ja kaewab üles, wötab ära, siis on ta ilma ikka.

Kui ta nüüd kaewamisega ennast ilmaasjata olli waewanud, tulli ta puruks wäsind tupa ja heitis magama; aga et ta wanarauk kül wäsin'd olli, ei tuluud tal selle suure raha mure pärast und ometige silmi.

Teisel homikul wara, töusis ta üles ja läks jälle aeda kaewama; aga keik ilmaasjata — mis kadund, se kadund! Kui ta tupa tulli, tulli härra talle ukse peal wasto ja küsis: „No, kus sa nii wara täna käisid?“ — „Mul olli pesu natuke aias kuiwamas“, wastas wa-

nake, „ja käisin seda waatamas!“ — Ta käis igas tunnis paar korda aedas kaewamas.

See mammuna kadumise mure tegi teda wiimaks haigeks, nenda et ta pitkali woodisse pidi heitma. Kui proua seda nägi, küsis ta temalt: „Mis sul wiga on, et sa nii järsko haiges jääd?“ — „Olen jo wana inime“, wastas piiga, „ja wanad inimesed on sagedaste haiged, — nendasama ka mina; — wöi, kes teab — ehk ilmad lähwad saole!“ — Haigus läks wanakesel ika suuremaks.

Teisel homikul laskis ta härra enese juure paluda, tal olla midagi temale rääkimist. Ja kui härra tulli, laskis ta ukse riiwi panna, et kegi ei saaks nende asja segama tulla. Nüüd küsis härra, mis asja pärast ta teda olli tulla lasknud. Selle peale wastas piiga: „Mul olli natukene raha, ja see on nüüd kadund!“ — „No kus ta sul siis olli, et ta ärakadus?“ küsis härra. Nüüd seletas haige temale keik ära kuida se olli sündinud, mis meie juba teame. Selle peale wastas härra temale: „Waat', see on so palk! — kes käskis sind pääwawarjutamist karta? nüüd on Jumal sind seeläbi natukene karistanud!“ — „Jah! trahwi wäärt ma ka olen!“ wastas wanake. — „Aga kui ma ühe maa-targa tulla lasen? ehk see wöib seda jälle käte saata?“ — Sest on jälle näha; et wanake ka üks ebausklik, nöidade ja soolapuhujate söber olli.

„Selle peale olen mina esimene meister“, wastas sekretäär; — „ma toon paberid ja leikan seda tükideks, kirjutan iga tüki peale isi kirja; mis kirja sa wötad, selle läbi saad sa siis oma raha käte.“ Nüüd töi ta paberid ja leikas seda katki; aga enne kui ta kirjutama hakkas, läks ta haige juure ja ütles: „Sa pead mulle enne see peale kät andma, et, kui oma raha jälle käte saad, siis oma öe lapsed heaste koolitada laset.“ Wanake lubas

seda ja andis wäristes kät. — Nüüd istus härra laua ääre ja kirjutas iga paberi tükki peale üht ja neidsamu sönu: „See on Jumala tahtmine, et sa waestele andid annad ja oma öe lapsed koolitada laset, ja nende eest muret pead. — Kui sa seda teed, siis saad sa oma raha käte." — Kui esimene sedel walmis olli, rullis ta seda koku, pigistas omad silmad kinni ja wiskas seda selja taha maha. Ja nenda tegi ta neid 30—40 tükki, mis ta keik laiale pörandule maha wiskas.

Kui sedelid keik walmis ollid, käskis härra nüüd teda ühte nendest üles wötta, et näha saaks, mis läbi ta oma raha käte saab. Piiga käskis härrat isi wötta. „Olgu siis nenda", ütles härra, „et mina wötan; sa oled seda isi näinud, et ma siis silmad kinni pigistasin, kui ma neid maha wiskasin, et ma mite ei wöi teada, kuhu iga kiri on kukkunud. — Siis Jumala nimega ma wötan nüüd." Härra wöttis ühe sedeli maast üles, tegi lahti ja luges: „See on Jumala tahtmine" n. t. s. Wanake kuulas seda ristis kätega ja öhkas: „Oh! peaks se keik nenda sündima!" — „Sa pead seda unes nägema, et sa raha käte saad; ja kui sa jälle üles ärkat, on sul so raha käes." — Wanake öhkas jälle: „Peaks se aga nenda sündima!" — Selle peale astus tohter sisse ja andis temale rohto. Warsi peale selle jäi ta ka raskeste magama ja teised läksid wälja.

Tohter läks koeo ja sekretäär läks oma kambri, wöttis kappist rahakasti ja wiis salaja wanakese woodi alla.

Tunni aea pärast laskis ta ühe tüdroku waadata kas ta juba ülestöusnud on. Kui tüdruk sönumid töi, et piiga ülewel on, läks ta isi jälle tema juure, ja juba eemalt hüüdis haige temale wasto: „Oh, mis armast unenägu ma nüüd nägin! — ma ollin, kui seisaksin ma

aedas, ja nägin seal oma rahakasti, wötsin ta sülle, töin tupa ja pannin seie woodi alla!" — „Waata järele", ütles härra, „ehk on ka see nenda kui sa unes nägid?" ja tömbas isi käega teki ääre üles, waatas woodi alla ja ütles: „Ohoo! eks ole ka tösi, nii kui ma ütlesin? Rahakast on woodi al!" — Wanake seda kuuldes, kargas wilks woodist wälja; — ja kui suur rööm tal nüüd olli; — ta sai kohe terweks. — „Wötke nüüd kast oma käte!" ütles ta sekretääril, „ei mina enam oma käe teda pea!" — „Kui palju raha sul siin sees on?" küsis härra. „Lugege isi järele", wastas wanake röömsa healega.

Raha sai järele loetud, ja leiti sealt 300 rubla selged höberaha, ja 200 rubla paberiraha.

Sekretäär panni seda raha keik intressi peale, ja wanakese öe lapsed said nüüd heasti koolitud. Üks poeg on Tartus ka studeritud, kust ta pärast kirikuöpetajaks sai. — Nenda on üks suur heategu selle pääwawarjutamise läbi sündinud.

IV. Pois wöitleb hundiga.

Üks alam saksa metsawaht Poolamaal, saatis ühel talwesel öhtul oma 14 aastase poea sinna lähema naaburi külasse ühe tarwilise asja pärast. Kui pois jälle tagasi tulemas olli, nägi ta, na' arwata 300 sammu oma kodupaigast eemal, midagi tee peal ist'wad, keda ta esiotsa ühe koera arwas olewad. Kuu paistis selgeste ja lumi säras wasto kuuwalged, ja külm olli kaunis käre. Kui pois weel mõne sammu edasi astus, tundis ta ära, et se wana Wösawillem (hunt) olli.

Koolis olli ta sagedaste räägitawad kuulnud, et kui karu kedagi tagaaeab, heitko kummali maha ja seadiko ennast surnuks, siis ei peawa ta mite inimese külge puutuma. Suure hirmu pärast ei ait'nud poisile ka muu nõu, kui tegi sedasama — mõtles, ega huntki siis temasse ei puutu. — Wana paiowasikas seda nähes, hakkas nüüd poisi poole nihkuma — üks sam astus, teine seisis. Kui ta juba poisi juure sai, seisis ta esite wait ja kuulas terawaste. Wiimaks hakkas ta poissi ümberringi nuusutama; aga pois ei liigutan'd mite körwagi.

Wana Mets kõmpis aga poisi ümber peale ja lükkas ninaga siit ja sealt, ega leidnud paljast ihu kusagilt. — Wist olli wanamehel nõu öhtusöömaaega pidada. Nenda läks ta nusutamisega ika ülemale peapoole, kuni kuklast saadik, kust ta paljast ihu leidis. Seal hakkas ta kaela

pealt lakkum'a ja mokadega näikima, et ila lõuge wahelt poisi kaela peale jooksis. Lakkumine läks ika kangemaks ja himu suuremaks. Nüüd astus Warikoisand õige kaksiratsi poisi üle, nenda et poisi kael tema jalgede wahel olli.

„Nüüd, kas surm wõi elu!" mõtles pois. Rutto kui wälk, hakkas ta Wõsawillema esimeste jalgest kinni ja tõmbas teda tugewaste enese selja wasto, et ta mite hingadagi ei saanud, ega teda hammustada. Nina seisis tal üsna poisi palet wastu, ja keel rippus tal poisi suuäärest maha. Halliwatimees rõgises aga ja kratsis oma tagumiste jalge küündega poisi jala säared läbi saabaste ja sukade keik weriseks.

„Isa, isa!" hüüdis pois, kui ta hunti tagawedades hoowiwärawa taha olli saanud. „Isa, isa! Jumala pärast! Isa!" karjus pois teistkorda suure hirmu ja ahastusega — aga keegi ei kuulnud tema hüüdmist; uks olli seestpoolt riiwis ja kodurahwas magasid juba. Pois olli pool hingeto. Koputada ei saanud ta, sest et ta mõlemad käed kinni ollid. Jalaga ei usaldan'd ta lüüa, kartis, ehk kuidagi wiisi wõib jalga wäärata ja mahakukkuda.

Ta sai korra tagaspidi oma sõbra Wõsawillema seljaga, keda ta ika weel seljas kandis, ühe põraka wasto wärawat panna, nii et wanamees hambaid kiristas. Nüüd olli korraga koerde kära hoowi peal lahti, ja ühe silmapilguga ollid ka maearahwas keik jalul. — „Isa!" hüüdis pois jälle koerde kära wahele; — „tee wäraw lahti, mul on üks hunt selgas — elawalt!"

Nüüd kuulis isa, ja ema jooksis alla, tegi wärawa lahti. Isa kargas ka rutuste sinna, laetud püs käes kohe panemas. „Ära lase!" keelas poeg, „ma hoian teda selgas kinni. Tehke küüni uks lahti!" Pois põõris

selja ukse poole ja wiskas kriimsilma isanda kaprants üle küüni ukse, pörandale maha. Koerad kargasid silmapilk ta kallale, kus möned tema hamba kibedast tunda said. Üks kuul löpetas tema elu.

Aeawiiteks.

Söbra kurbtus. Söber kirjutas teisele: „Mo meel on selle ülle wäga kurb, et sa mind mite waatama ei tulnud, kui ma haige ollin; aga keigeenam kurwastan ma selle üle, et sa ka mite mo matuksele ei tulnud, kus ma sind weel enne mahamatmist wiimast korda lootsin näha saawad, ja ka paar sõna sinuga rääkida!"

Wastus: „Ära kurwasta ennast mite selle üle nii palju; see ei olnud minu süü, sest paar päiwi enne seda, kui see sõnum mo juure jõudis, et sa haige oled, ollin ma isigi juba mahamaetud. — Nädal hiljem sain ma oma onupoea käest — kes minewa sui ärasuri — kuulda, et sa jubu surnud ja mahamaetud oled. Kui ma tulewa nädala linawooridega linna tulen, siis tahan ma sind waatama tulla. Soowin sulle senikauaks head hingamist mulla põues."

„Iga inimesel on midagi ühest asjast ennast suurustada", ütles üks joodik trahteris, wiina klaasi suu ääre pannes. „Mõni on selle peale uhke ja suureline ja aeab nina püsti, kui temal enam kui 300 köito raamatuid tema bibliotekis on. — Hm! mina olen oma elusees juba enam kui 3000 napsi ärajoonud ja pole selle peale sugugi uhke ega tõsta nina, waid hoian üsna maas!"

Kewade, ühel wihmasel homikul jutustasid kaks talumeest teineteisega. Üks neist ütles: Kui nüüd peaks weel mõni pääw sedawiist ühtejärge wihma sadama, siis aeab keik mullast wälja!" — „Mis!" ütles teine üsna kohkund, „hoidko selle eest! — sest minnul on kaks naest muldas!"

Üks saks küsis mõõdaminnes ühe karjapoisi käest, kes tee ääres istus: „Kuule, pois — kes sa oled?" — „Ma ei tea mite!" wastas pois. „No, kes so isa ja ema siis on?" küsis saks jälle. „Mo isa!" wastas pois — „kui ta alles wiie aastane olli, suri ära! ja ema — seda mul ei olegi!" —

Hind 7 kop.